

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نظری بر عرصه‌ی حیات انسان از منظر توحید افعالی

ماهیت مجازات‌های الهی

پرسش: می‌گوییم مجازات براساس عدالت است؛ اما این عدالت را چه کسی تشخیص

می‌دهد؟ نوع مجازات را چه کسی تعیین می‌کند؟

پاسخ: عدالت را عقل ما هم تشخیص می‌دهد. عدالت یعنی دادن حقّ هر صاحب حقّی

به او؛ بنابراین وجدان انسان هم بسیار خوب می‌تواند داوری کند. وقتی شما از کسی

طلبی دارید و او حاضر نیست بدهیش را پرداخت کند، روشن است که عدالت نیست.

عقل و وجدان بشری به راحتی درمی‌یابد که این ظلم است؛ چون این طلب حقّ شماست.

اما مجازات آن چیست و آیا مجازات‌های الهی چیزی جدای از عمل است؟ آیا مثل

جریمه‌ی پلیس راهنمایی و رانندگی است که وقتی راننده از چراغ قرمز رد شود جریمه

می‌شود؛ اما اگر زرنگ باشد می‌تواند طوری رد شود که پلیس نبیند و هیچ جریمه‌ای هم نپردازد؟ خیر؛ مجازات الهی خودِ عمل است که آثارش ظاهر می‌شود. مثل اینکه کسی غذای مسموم می‌خورد و مسمومیت غذایی پیدا می‌کند. مجازاتِ خوردن غذای مسموم، مبتلا شدن به مسمومیت غذایی است.

مجازات الهی به این معنی نیست که اگر کسی به سخن خدا گوش نکرد، خدای متعال لجش می‌گیرد و تلافی می‌کند و او را به آتش جهنم می‌افکند؛ بلکه باطن گناه آتش است؛ وقتی انسان آن عمل را انجام دهد، آتش به جان او می‌افتد. مجازات الهی با مجازات بشری متفاوت است و چیزی جز خود عمل نیست که شکل باطنی و ملکوتی آن بعد از مرگ ظاهر می‌شود و انسان متحمل همان عملی می‌شود که در دنیا انجام داده است^۱.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

---

^۱. سوره‌ی یونس، آیه‌ی ۵۲؛ سوره‌ی نمل، آیه‌ی ۹۰؛ سوره‌ی یس، آیه‌ی ۵۴ و ... در این زمینه نگاه کنید به: مهدی طیب، شراب طهور، ص ۶۹ و ۷۰.